

Čís. 12557.

Dal-li vystavitel své podpisy na úvěrních listinách, na jichž základě byl proti němu povolen záznam zástavního práva, ověřiti teprve po vyhlášení úpadku na jeho jmění, předsevzal právní jednání bezúčinné proti konkursním věřitelům, a nelze na základě takového ověření povolití spravení záznamu. Bylo-li přes to knihovním soudem povoleno spravení záznamu, jest správce konkursní podstaty vystavitele oprávněn k rekursu.

(Rozh. ze dne 28. dubna 1933, R I 309/33.)

Na nemovitosti manželů Václava a Heleny Ř-ových bylo na základě úvěrních listin ze dne 11. srpna 1930 zaznamenáno zástavní právo pro pohledávky Zemědělského úvěrního sdružení. O jmění manželů Ř-ových bylo dne 4. dubna 1931 zahájeno vyrovnací řízení a dne 8. září 1931 byl na ně uvalen konkurs. Podpisy manželů Ř-ových na úvěrních listinách byly ověřeny dne 27. února 1932, načež žádal Zemědělský úvěrní ústav o spravení záznamu. Knihovní soud žádosti vyhověl, rekursní soud k rekursu správce úpadkové podstaty manželů Ř-ových žádost zamítl. Důvody: Rekursní soud shledal stížnost správce konkursní podstaty důvodnou. Jde o spravení záznamu ve smyslu § 41 a) knih. zák., totiž na základě prohlášení ke vložení do knih způsobilého, jež bylo vydáno tím, proti němuž byl záznam povolen. Jestliže podpisy manželů Václava a Heleny Ř-ových byly dne 27. února 1932 na obou úvěrních listinách soudně ověřeny, jest to pokládati za prohlášení prenotata podle § 41 a) knih. zák. Jde však o to, zda manželé Ř-ovi k tomuto prohlášení pokud se týče k tomuto právnímu jednání byli oprávněni, když podle usnesení krajského soudu ze dne 4. dubna 1931 o jich jmění bylo zahájeno vyrovnací řízení a podle usnesení krajského soudu ze dne 8. září 1931 byl na jejich jmění uvalen konkurs, který dosud trvá. Rekursní soud, prozkoumaj vyrovnací a konkursní spisy, jakož i spisy knihovní zjistil, že podpisy Václava a Heleny Ř-ových na obou úvěrních listinách byly ověřeny teprve dne 27. února 1932, tudíž až po prohlášení konkursu na jich majetek a dále, že ve vložkách pozemkové knihy, o něž tu jde, jest poznamenáno, že na jmění Václava a Heleny Ř-ových byl uvalen konkurs, že v době ověření podpisů úpadců byli vlastníky nemovitostí ve vložkách těch zapsaných a jsou jimi dosud Jaromír a Marie Ř-ovi a posléze, že i tyto nemovitosti byly pojaty do konkursního inventáře a odhadnuty a nebyly z něho vyloučeny. Žádost knihovní o spravení záznamu byla podána v čas, poněvadž usnesením okresního soudu ze dne 7. února 1932 byla lhůta ke spravení záznamu prodloužena do konce měsíce února 1932 a došla na týž soud dne 28. února 1932. Podle §§ 3 a 4 konk. ř. od prohlášení konkursu není úpadci dovoleno, by nakládal svým jměním, které jest podroběno exekuci a které mu náleželo v den prohlášení konkursu a právní jednání, které vykonal úpadce po prohlášení konkursu a která týkají se konkursní podstaty, jsou bezúčinná proti konkursním věřitelům. S právním účinkem může za úpadce jednati jen správce podstaty (§§ 79, 81 konk. ř.). Z toho plyne, že ověření podpisu úpadců na obou úvěrních prohlášeních po uva-

lení konkursu za účelem spravení záznamu odporuje konkursnímu řádu a nemůže na základě něho býti docíleno spravení záznamu podle § 41 a) knih. zák. Prohlášení ve smyslu § 41 a) knih. zák. od nynějších vlastníků Jaromíra a Marie R-ových nebylo předloženo. Tomu-li tak, nelze na základě úvěrních listin, na nichž byly podpisy úpadců po uvalení konkursu ověřeny, spravení záznamu povolit.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu žadatele.

D ů v o d y:

Výtky uplatňované stěžovatelem proti napadenému usnesení neobstojí. Otázku jejich oprávněnosti řešiti jest s hlediska zásady § 94 knih. zákona, podle níž jest se knihovnímu soudu omeziti při posuzování a vyřizování knihovních žádostí na zkoumání toho, co se podává z obsahu pozemkové knihy, z knihovní žádosti a z jejích příloh. Podle obsahu pozemkové knihy bylo na nemovitostech vystavitelů úvěrních listin, na jichž základě bylo podle § 41 a) knih. zák. povoleno spravení záznamu, poznamenáno dne 9. září 1931, že byl na jmění vystavitelů listin prohlášen konkurs. Tato poznámka značila podle § 74 konk. ř., že se konkurs prohlášený nad jměním vystavitelů listin týkal i těchto nemovitostí jako jmění úpadců (§ 1 konk. ř.). Účelem poznámky bylo ovšem jen uvést v patrnost obmezení úpadcova volného nakládání s nemovitostí, náležející do konkursní podstaty, vyslovené v § 3 konk. řádu, podle něhož není úpadci dovoleno od prohlášení konkursu, aby nakládal svým jměním. Předsevzal-li však úpadce přes tento zákaz právní jednání týkající se konkursní podstaty, šlo o jednání podle § 4 konk. řádu bezúčinné proti konkursním věřitelům, které jako takové jest oprávněn napadati správce konkursní podstaty. Dalším důsledkem tohoto oprávnění jest, že byl správce konkursní podstaty podle § 126 knih. zák. a §§ 6 a 37 zákona čís. 100/1931 sb. z. a n. oprávněn také k rekursu proti usnesení prvního soudu, jímž bylo na základě úvěrních listin povoleno spravení záznamu podle § 41 a) knih. zák., ovšem za předpokladu, že šlo na straně vystavitelů listin o právní jednání, kterým nakládali tito jako úpadci se svým jměním náležejícím do konkursní podstaty a které bylo proto bezúčinné proti konkursním věřitelům (§§ 3 a 4 konk. ř.). Otázku, šlo-li o takové jednání, jest zodpověděti kladně. Předmětem otázky jsou dvě úvěrní listiny ze dne 11. srpna 1930, na jichž základě byl stěžovateli povolen původně záznam práva zástavního a později také, když byly podpisy vystavitelů (úpadců) na nich ověřeny, dne 27. února 1932, povoleno bylo spravení záznamu. Jde nyní o to, jaký právní význam mělo v souzeném případě ověření podpisů vystavitelů na těchto listinách. Podle § 41 a) knih. zák. spraví se záznam podle prohlášení způsobilého ke vkladu vydaného tím, proti němuž byl záznam povolen. Jest sice přisvědčiti dovolacímu rekursu, že, scházelo-li jen ověření podpisů na listině, stačilo ke spravení záznamu, by se předložila listina nyní ověřená. Leč mylný jest názor, že ověření listiny má v takovém případě jen význam projevu o tom, že vystavitelé uznávají své podpisy za pravé. Ověření podpisů vystavitelů úvěrní listiny má v takovém případě význam projevu, jaký požaduje zákon v § 41 a) knih. zák. ke spravení záznamu, neboť jím může se teprve státi právo původně podmíněné bez-

podmínečným. Jde tu proto vpravdě o prohlášení způsobilé ke vkladu (§ 32 b) knih. zákona) vydané tím, proti komu byl záznam vymožen. Prohlášení to značilo však právní jednání, které bylo proti konkursním věřitelům bezúčinné podle § 4 konk. ř. Nebylo-li však vystavitelům úvěrní listiny v době ověření jejich podpisů dovoleno podle § 3 konk. řádu nakládati volně svým jménem, jakž učinili tím, že dali své podpisy na úvěrních listinách ověřiti, čímž předsevzali právní jednání podle § 4 konk. ř. proti věřitelům konkursním bezúčinné, bránilo také ustanovení § 94 knih. zákona tomu, by knihovní soud povolil knihovní zápis o spravení záznamu k žádosti stěžovatele, neboť nebylo tu předpokladu požadovaného podle čís. 2 § 94 knih. zák. a byla tu naopak důvodná pochybnost o osobní způsobilosti osob zúčastněných při zápisu nakládati předmětem, kterého se týkal zápis (srovnej Bartsch, str. 104). Řešiti otázku, zda a jaký má význam okolnost, že správce konkursní podstaty nepodal odpor proti převodu práva vlastnického na manžele Jaromíra a Marii R-ovy nespadá vůbec do rámce rozhodování o souzené věci a netřeba se proto ani zabývati s vývody stěžovatelovými v tom směru uplatňovanými.

Čís. 12558.

Nemanželský otec nemusí býti slyšen o tom, k jakému povolání má býti nemanželské dítě určeno.

Bylo-li nemanželské dítě v době vydání rozhodnutí prvního soudu nezletilé, bylo o jeho vyživovacím nároku rozhodnouti v řízení nesporném, třebaže nezletilý nabyt za opravného řízení zletilosti.

Plnění vyživovací povinnosti může podle okolností případu záležeti i v poskytování potřebného nákladu na vysokoškolská studia.

(Rozh. ze dne 28. dubna 1933, R I 339/33.)

Poručenský soud uložil nemanželskému otci, by přispíval na vysokoškolské studium nemanželského syna Ladislava S-a třemi sty Kč měsíčně, počínajíc dnem 29. února 1932 až na dále. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu nemanželského otce.

Důvody:

Stěžovatel napadá usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu první stolice pro nezákonnost a zmatečnost. Usnesení nižších stolic nejsou zmatečná z důvodu, že nebyl stěžovatel ani soud poručenský, ani poručník, dříve než se Ladislav S. rozhodl, jíti na vysokoškolské studium, o tomto zaopatření dítěte a o jeho vhodnosti slyšení, neboť zmatečná by byla podle § 41 písm. g) nesp. zák. jen, kdyby stěžovatel nebyl býval slyšen před rozhodnutím o návrhu Ladislava S-a na prisouzení výživného. Nejde však ani o nezákonnost § 46 odst. (2) cit. zák. Nejde o porušení předpisu § 216 obč. zák., poněvadž i poručník, i poručenský soud schválil rozhodnutí matky poskytnouti mu vysokoškolské vzdělání, když poručník žádal u poručenského soudu, by nemanželskému otci bylo uloženo, by nezl. Ladislavu S-ovi na studie